

COMUNICĂRI PROVENIND DE LA INSTITUȚIILE, ORGANELE ȘI
ORGANISMELE UNIUNII EUROPENE

COMISIA EUROPEANĂ

Declarații ale Comisiei (programul-cadru)

(2013/C 373/02)

DECLARAȚIA A COMISIEI

Pentru programul-cadru Orizont 2020, Comisia Europeană propune ca deciziile privind finanțarea de către UE a cercetărilor pe celule stem embrionare umane să se bazeze pe cadrul etic aplicat în Al șaptelea program-cadru.

Comisia Europeană propune aplicarea în continuare a acestui cadru etic deoarece a evoluat, în urma experienței, într-o abordare responsabilă a unui domeniu științific cu mult potențial și s-a dovedit a fi un cadru cu rezultate satisfăcătoare în contextul unui program de cercetare la care participă cercetători din multe țări cu reglementări foarte diverse în acest domeniu.

1. Decizia privind programul-cadru Orizont 2020 interzice în mod explicit finanțarea din fonduri comunitare a trei domenii de cercetare:
 - activități de cercetare care urmăresc clonarea umană în scop de reproducere;
 - activități de cercetare care urmăresc modificarea moștenirii genetice a ființelor umane și care pot duce la transformarea acestor modificări în caracteristici ereditare;
 - activități de cercetare destinate creării de embrioni umani exclusiv în scopul cercetării sau al procurării de celule stem, inclusiv prin intermediul transferului de nuclee de celule somatice.
2. Nu va fi finanțată nicio activitate interzisă de toate statele membre. Nu vor fi finanțate activități într-un stat membru în care acestea sunt interzise.
3. Decizia privind programul-cadru Orizont 2020 și dispozițiile referitoare la cadrul etic care reglementează finanțarea comunitară a cercetărilor pe celule stem embrionare umane nu presupun în niciun caz o judecată de valoare cu privire la cadrul normativ sau etic care reglementează acest tip de cercetări în statele membre.
4. Atunci când solicită propuneri, Comisia Europeană nu solicită în mod explicit utilizarea celulelor stem embrionare umane. Utilizarea eventuală a celulelor stem umane, indiferent dacă sunt adulte sau embrionare, este lăsată la latitudinea oamenilor de știință în funcție de obiectivele pe care le urmăresc. În practică, fondurile comunitare destinate cercetărilor pe celule stem sunt utilizate în proporție net preponderentă pentru celule stem adulte. Nu există niciun motiv care ar justifica schimbarea acestei abordări în cazul programului Orizont 2020.
5. Fiecare proiect care propune utilizarea celulelor stem embrionare umane trebuie să fi trecut cu succes o evaluare științifică în cadrul căreia experți științifici independenți analizează necesitatea de a se utiliza respectivele celule stem pentru atingerea obiectivelor științifice stabilite.
6. Propunerile care trec cu succes această evaluare științifică sunt apoi supuse unei analize etice stricte, organizată de Comisia Europeană. În cadrul acestei analize etice se ține seama de principiile reflectate în Carta drepturilor fundamentale a UE și în convențiile internaționale pertinente, cum ar fi Convenția

Consiliului Europei privind drepturile omului și biomedicina semnată la Oviedo la 4 aprilie 1997 și protocoalele sale adiționale, precum și Declarația universală privind genomul uman și drepturile omului adoptată de UNESCO. Un alt rol al analizei etice este de a verifica dacă propunerile respectă normele din țările în care se vor desfășura cercetările.

7. În anumite cazuri, se poate efectua o verificare etică în cursul desfășurării proiectului.
8. Fiecare proiect în cadrul căruia se vor utiliza celule stem embrionare umane trebuie să obțină aprobarea comitetului competent la nivel național sau local în materie de etică înainte de demarare. Trebuie respectate toate normele și procedurile de la nivel național, inclusiv cele privind aspecte precum consimțământul părinților, lipsa de stimulente financiare etc. Se va verifica dacă în proiect se menționează măsurile de autorizare și control ce trebuie luate de autoritățile competente din statul membru în care se vor desfășura cercetările.
9. O propunere care trece cu succes evaluarea științifică, analizele de etică de la nivel național sau local și analiza de etică de la nivel european va fi prezentată spre aprobare, în mod individual, statelor membre, acestea întrunindu-se sub forma unui comitet care acționează în conformitate cu procedura de examinare. Nu va fi finanțat niciun proiect în care se vor utiliza celule stem embrionare umane și care nu obține aprobarea statelor membre.
10. Comisia Europeană va depune în continuare eforturi pentru a face pe larg accesibile tuturor cercetătorilor rezultatele cercetărilor pe celule stem care au fost finanțate de Comunitate, întru beneficiul pacienților din toate țările.
11. Comisia Europeană va sprijini măsuri și inițiative care contribuie la coordonarea și la optimizarea cercetărilor pe celule stem embrionare umane și care manifestă o abordare responsabilă din punct de vedere etic. În special, Comisia va sprijini în continuare un registru european al surselor de celule stem embrionare umane. Sprijinirea unui astfel de registru va permite monitorizarea celulelor stem embrionare umane existente în Europa, va contribui la maximizarea utilizării lor de către cercetători și poate contribui la evitarea generării inutile de noi surse de celule stem.
12. Comisia Europeană își va continua practica actuală și nu va prezenta comitetului care acționează în temeiul procedurii de examinare propuneri de proiecte care conțin activități de cercetare în urma cărora sunt distruși embrioni umani, inclusiv în scopul obținerii de celule stem. Excluderea finanțării pentru această etapă a cercetării nu va împiedica finanțarea comunitară a etapelor ulterioare care implică celule stem embrionare umane.

Declarație privind energia

„Comisia recunoaște rolul esențial pe care îl vor avea în viitor eficiența energetică și sursele regenerabile de energie la nivelul utilizatorului final, importanța îmbunătățirii rețelelor și a capacităților de stocare prin maximizarea potențialului acestor surse și necesitatea măsurilor pentru preluarea lor pe piață în vederea dezvoltării capacităților, a îmbunătățirii governanței și a depășirii barierelor existente pe piață, astfel încât să se poată aplica soluții legate de eficiența energetică și de sursele regenerabile de energie.

Comisia va depune eforturi pentru a se asigura că un procent de cel puțin 85 % din bugetul programului Orizont 2020 destinat provocărilor energetice va fi consacrat unor domenii care operează cu combustibili nefosili, iar cel puțin 15 % din bugetul global destinat provocărilor energetice trebuie să fie alocat activităților de preluare pe piață a tehnologiilor existente legate de sursele regenerabile și de eficiența energetică în cadrul programului «Energie inteligentă – Europa» III. Acest program va fi implementat de o structură de gestionare specifică și va include, de asemenea, măsuri de sprijinire a implementării de politici care vizează utilizarea sustenabilă a energiei, dezvoltarea de capacități și mobilizarea de fonduri în vederea investițiilor, astfel cum s-a procedat și până în prezent.

Partea rămasă va fi destinată tehnologiilor și opțiunilor de dezvoltare bazate pe surse fosile, care sunt considerate esențiale pentru realizarea obiectivelor stabilite pentru 2050 și pentru sprijinirea tranziției către un sistem bazat pe energie sustenabilă.

Progresele înregistrate în vederea realizării acestor obiective vor fi monitorizate, iar Comisia va raporta periodic cu privire la acestea.”

Declarație privind articolul 6 alineatul (5)

„Fără a aduce atingere procedurii bugetare anuale, Comisia intenționează să prezinte, în cadrul dialogului structurat cu Parlamentul European, un raport anual privind aplicarea defalcării bugetare pe priorități și pe obiectivele specifice din cadrul acestora, prevăzută în anexa II la programul Orizont 2020, inclusiv aplicarea eventuală a articolului 6 alineatul (5).”

Declarație privind articolul 12

„Comisia va prezenta, la cerere, comisiei responsabile din cadrul Parlamentului European programele de lucru adoptate.”

Declarație privind marca de excelență

„Intervenția la nivelul Uniunii favorizează concurența la scara UE, ceea ce permite să fie selectate cele mai bune propuneri, ridicând astfel nivelul de excelență și asigurând vizibilitatea proiectelor de frunte în materie de cercetare și inovare.

Comisia consideră că Consiliul European pentru Cercetare, proiectul Marie Skłodowska-Curie, inițiativele de creare de echipe, etapa a doua a instrumentului pentru IMM-uri și propunerile de proiecte de colaborare care au fost evaluate pozitiv, dar nu au putut fi finanțate din considerente bugetare, au îndeplinit totuși criteriul de excelență al programului Orizont 2020.

După aprobarea participanților, aceste informații pot fi transmise autorităților responsabile.

Comisia salută, așadar, orice inițiativă de finanțare a unor astfel de proiecte din surse naționale, regionale sau private. În acest sens, un rol important îi revine și politicii de coeziune prin dezvoltarea de capacități.”

Declarație privind răspândirea excelenței și extinderea participării

„Comisia s-a angajat să elaboreze și să aplice, în cadrul noului titlu «Răspândirea excelenței și extinderea participării», măsuri pentru lichidarea decalajului existent în Europa în materie de cercetare și inovare. Fondurile prevăzute pentru aceste măsuri nu vor fi mai mici decât cele cheltuite în Al șaptelea program-cadru pentru măsuri ce vizau «extinderea participării».

Noile activități întreprinse de COST (cooperarea europeană în domeniul științei și tehnologiei) în contextul măsurilor de «extindere a participării» ar trebui sprijinite de la bugetul alocat obiectivului privind «Răspândirea excelenței și extinderea participării». Activitățile întreprinse de COST, care nu se încadrează la aceste măsuri și care ar trebui să aibă un buget comparabil, ar trebui sprijinite de la bugetul alocat obiectivului «6. Europa într-o lume în schimbare – societăți favorabile incluziunii, inovatoare și reflexive».

Cea mai mare parte a activităților legate de mecanismul de sprijinire a politicilor și de rețelele trans-naționale ale punctelor de contact de la nivel național ar trebui, de asemenea, sprijinite de la bugetul alocat obiectivului «6. Europa într-o lume în schimbare – societăți favorabile incluziunii, inovatoare și reflexive».”

Declarație privind instrumentul pentru IMM-uri

„Sprijinul acordat IMM-urilor în cadrul programului Orizont 2020 este foarte important și reprezintă un element proeminent care contribuie la realizarea obiectivului programului privind sprijinirea inovării, a creșterii economice și a creării de locuri de muncă. Prin urmare, Comisia va asigura un grad înalt de vizibilitate, în programele de lucru, în orientări și în activitățile de comunicare. Pentru măsurile de sprijinire a IMM-urilor din cadrul programului Orizont 2020, în special prin intermediul instrumentului pentru IMM-uri. Se va depune orice efort necesar pentru a ușura și simplifica identificarea și utilizarea de către IMM-uri a oportunităților puse la dispoziția lor prin intermediul priorității «Provocări societale» și al obiectivului specific «Poziția de lider în domeniul tehnologiilor generice și industriale».

Instrumentul pentru IMM-uri va fi pus în aplicare prin intermediul unei structuri de gestionare centralizate unice, care va fi responsabilă de evaluarea și de gestionarea proiectelor, fiind utilizate, de asemenea, sisteme informatice și procese operaționale comune.

Instrumentul pentru IMM-uri trebuie să atragă cele mai ambițioase proiecte de inovare lansate de IMM-uri. Acesta va fi pus în aplicare în principal într-o manieră ascendentă, prin intermediul unui mecanism de primire permanentă a propunerilor adaptat nevoilor IMM-urilor, astfel cum se prevede la obiectivul specific «Inovare în IMM-uri», ținându-se totodată seama de prioritățile și obiectivele «Poziției de lider în domeniul tehnologiilor generice și industriale» (LEIT) și ale «Provocărilor societale» și permițând să se formuleze propuneri combinate, ceea ce va accentua abordarea ascendentă. Acest mecanism de solicitare a propunerilor poate fi revizuit/reînnoit o dată la doi ani, pentru a se ține seama de programele strategice bienale. Atunci când este cazul, pot fi organizate cereri de propuneri pentru anumite subiecte de interes strategic, pe lângă cererea descrisă mai sus. Pentru aceste cereri de propuneri se pot utiliza conceptul și procedura instrumentului pentru IMM-uri, precum și punctul său unic de depunere a cererilor și serviciile aferente de mentorat și îndrumare.”
